

Lažanský 1/2020

Rozcestník

Obsah

- Úvod
- Slovo starostky
- Společenská rubrika
- Ze zastupitelských schůzí
- Pamětní kniha
- Klub seniorů, Kino Lažany
- Voda
- Ostatní informace

Vážení spoluobčané,
první letošní číslo vychází se zpožděním. Bohužel i spolupráce redaktorů byla velmi omezená, tj. telefonicky či e-mailem. Navíc jsme Rozcestník několikrát aktualizovali. I my jsme zažili premiéru v „corona časech“ a fungování našich domácností se muselo přizpůsobit změněnému režimu. Proto doufáme, že nám to prominete. *Redaktoři.*

Vážení spoluobčané,

ještě před nedávnem nikdo z nás nemohl tušit, že se ocitneme v situaci, kdy se budeme obávat o zdraví našich blízkých, bude omezen náš každodenní život, budou zavřené školy a školky a tvrdá vládní nařízení ovlivní životy nás všech.

Chtěla bych vám poděkovat jménem celého zastupitelstva, že jste v době největších restrikcí dodržovali bezpečnostní pokyny a že jste svoje zdraví a zdraví svých blízkých chránili i u nás v Lažanech. Obrovský dík patří také všem těm, kteří pomohli vybavit naše občany ochrannými pomůckami.

Život se postupně vrací do normálu a s ním i společenský život v naší obci. Přeji vám, abyste si užili prázdniny a budu se těšit, že se uvidíme na lažanských akcích.

Jana Juncová, starostka

Společenská rubrika

Plesová sezóna

Letošní plesová sezóna nabídla dvě akce.

18. ledna to byl Zimní bál, který na svém 3. ročníku oslnil především dech beroucí výzdobou. Nejednu návštěvník byl překvapen, jak pohádkově může vypadat náš kulturní dům.

Na mysliveckou klasiku jste měli možnost se podívat 25.ledna, kdy ples pořádal Myslivecký spolek Újezd u Černé Hory. Mimo standardně bohatou tombolu bylo navíc k vidění i vystoupení žáků 9. tříd ZŠ Lipůvka.

Opékání U dvanácti měsíčků

Kdo by to byl tušil, že to bude na dlouho poslední veřejné opékání špekáčků? 15.2. jsme si společně „nastartovali jarní metabolismus“ na naší cyklostezce směr Skalička.

Masopust

Masopustní průvod vyrazil 22.2. ve 13.30h od obecního úřadu. Celkem 12 masek se vydalo do domů místních obyvatel, kteří svými příspěvky přispěli dobrovolným hasičům na dětský maskarní bál.

Dětský karneval 1. března

Karneval neboli dětský maskarní bál byl na delší čas poslední hromadnou akcí pořádanou v naší vesnici. Odpoledne plné zábavy pro malé i velké v orientálním stylu pro naše děti zorganizoval a uspořádal Sbor dobrovolných hasičů. A povedlo se jim to, co říkáte?

Vítání občánků

Dne 8.3.2020 přivítal sbor pro občanské záležitosti malým ceremoniálem do života a do naší obce dva chlapečky. Josífka Hemzala a Josífka Diviše. Přejeme jim hodně zdraví a dobré přátele na cestě jejich životem.

Ze zastupitelských schůzí

DOTACE

Do konce ledna byla obec Lažany povinna zpracovat a odeslat Závěrečné zprávy o čerpání dotací za rok 2019. Jednalo se o dotace na prodejnu COOP, místní knihovnu a budovu občanské vybavenosti (rekonstrukce na kabinách).

Zároveň jsme také podávali žádosti ve vypsáních dotačních programech.

V rámci dotačních programů z JMK jsou to:

1/ dotace na provoz prodejny COOP

Stejně jako v loňském roce žádáme příspěvek v rámci programu na udržení prodejen v menších vesnicích. Žádáme o částku 50 000 Kč, spoluúčast obce by v tomto případě byla 50%, tj. 25 000 Kč. Ke dni 27.5.2020 byla dotace schválena.

2/ dotace na dokončení modernizace knihovny

Zaměřili jsme se na výměnu zbylého starého nábytku a update software – nový výpůjční modul, na který lze dotaci také použít. Celkové předpokládané výdaje činí 65 000 Kč, výše požadované dotace je 50% z této částky.

3/ dotace na dokončení rekonstrukce společenské místnosti s kuchyňkou a barem na kabinách a části venkovního areálu

V rámci interiéru nás ještě čeká výměna dveří, drobné úpravy a pořízení stolů a židlí. Největší předpokládanou částkou je oprava střechy a venku bychom pak rádi opravili schody a pořídili nové lavičky. Předpokládané náklady akce jsou 500 000 Kč, spoluúčast obce by byla 50%.

4/ dotace pro SDH

Bohužel dotační program na plánovaný hasicí vozík nebyl vypsán. Z dotací lze ale získat i další potřebné vybavení. Ve spolupráci s velitelem jednotky Jarem Jankem ml. jsme tedy podali žádost např. o žebřík, kalové čerpadlo, svítlny, ochranné obleky a další.

5/ Dotace na lesy

Dále jsme ve spolupráci s odborným lesním hospodářem zažádali o poskytnutí finančního příspěvku na zmírnění dopadů kůrovcové kalamity v lesích za období 1.10.2017 do 31.12.2018. Celková částka vyčíslená na základě faktur činí 73 033 Kč. Dotace byla obci přiznána v plné výši.

Do konce srpna 2020 je možné požádat u MŽP v rámci Národního programu životního prostředí o dotaci na výsadbu stromů mimo les (výzva č. 9). Zde lze získat dotaci až do výše 250 000 Kč na úhradu sazenic, potřebného základního materiálu (např. mulč, hnojivo, ochrana proti okusu, travní osivo) a následné péče (např. zavlažování). Žádost je podmíněna odborným posudkem a dozorem a do uznatelných nákladů nelze započítat práci na výsadbě. Z původního plánu dobrovolnického zasazení stromů našimi občany, bohužel, muselo sejít. Na projektu spolupracujeme s ing. Martinem Chytrým z Lipůvky. Pan Chytrý navrhl vhodnou výsadbu v rámci projektu a vypracoval technickou zprávu, která je součástí povinných příloh k žádosti. Získání této dotace je velmi nejisté, striktně nesplňujeme všechny podmínky, přesto se o ně pokusíme.

Kompostéry

Obec Lažany se připojila k projektu Kompostování v obcích Jižní Moravy II pod záštitou Sdružení měst a obcí východní Moravy, v rámci kterého budeme žádat v dotaci Operačního programu životního prostředí o celkem 78 kompostérů, o které jste si na základě obecní výzvy již požádali. V případě získání dotací se předpokládá dodání kompostérů na jaře 2021.

Prořezávky

V druhém červnovém týdnu proběhly prořezávky stromů, které mohou (zejména při větrných poryvech) ohrozit zdraví či majetek občanů. Jednalo se především o lípy na víceúčelovém hřišti a v jeho okolí, jasany U Křížku a kaštan na koupališti.

Práce na víceúčelovém hřišti

V průběhu měsíce června dojde k terénním úpravám na víceúčelovém hřišti, které předcházejí usazení nové atrakce místo původní letité skluzavky, která již dosloužila. Abychom zajistili dostatečnou plochu pro umístění definovanou normou, bylo třeba odstranit část svahu v zadní části. Dopadovou plochu bude tvořit nízkofrakční kačírek.

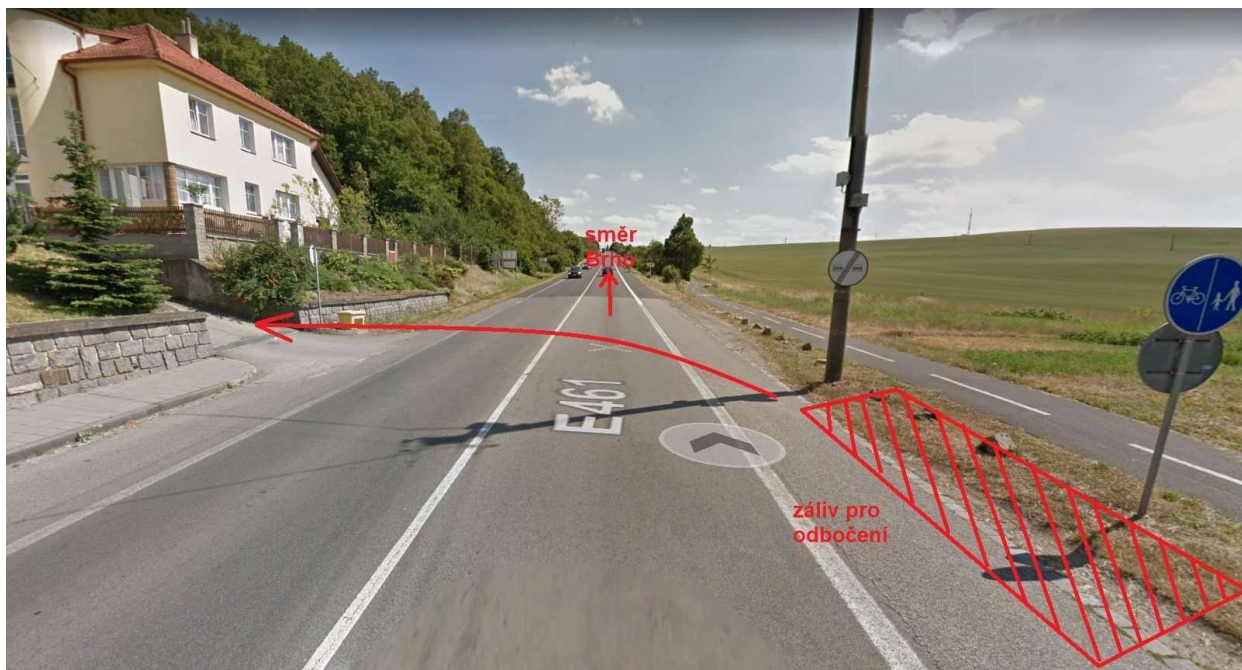
Informační cedule

Rozhodli jsme se pro obnovu někdy neaktuálních, často poškozených informačních cedulí v obci (sběrný dvůr, víceúčelové hřiště...) Všechny mají nově sjednocenou grafiku v barvách naší obce.

ÚPRAVY NA STÁTNI SILNICI

Usilujeme o odbočovací „záliv“ na konci Lažan, který doufáme, že se zadaří co nejdříve odsouhlasit příslušnými institucemi, abychom jej mohli nechat zrealizovat společně s novým povrchem silnice na úseku cca Němcovi – Strážniční. Předpokládaný termín realizace nového povrchu je během měsíce srpna.

I rekonstrukce mostu na I/43 se vlivem koronavirové pandemie zpozdila. Nyní je projednáván podnět obce na výstavbu odbočovacího pruhu na Újezd u Černé Hory, se kterým se při rekonstrukci mostu do budoucna počítalo.

Staré hasičské auto

Už od získání nového vozu VW Crafter, jsme spolu s hasiči přemýšleli, jak využít staré hasičské auto Ford Transit. V úvahu připadalo předělat jej na skříňový vůz pro techniku obecního zaměstnance nebo prodat ho někomu do soukromého vlastnictví... Nakonec jsme se rozhodli pro třetí možnost; zachovat jeho funkci a výbavu dopravního automobilu uzpůsobeného pro požárníky a nabídnout ho některému z jiných sborů dobrovolných hasičů. Nabídku využil SDH Sibřina, který si vůz převzal letos v červnu.

KÁCENÍ STROMŮ MIMO LES

Letošní předjaří vydal obecní úřad Lažany několik povolení o kácení stromů mimo les. Jednalo se zejména o žádosti ke kácení solitérních stromů, u kterých byly obavy o poškození zdraví a majetku při extrémních poryvech větrů, které se v posledních obdobích objevují.

Dále o kácení vrby jívy a dvou olší na břehu potoka Lažánky podél polní cesty směr Milonice, kterému předcházela kladná stanoviska z Lesů ČR – Správy toků povodí Dyje a odboru ŽP MěÚ Blansko a lípy srdčité na soukromém pozemku, kde úřad rozhodl na základě podkladů z ŽP MěÚ Blansko.

V návaznosti na anonymní podnět neoprávněného kácení této lípy, proběhla dne 6.3.2020 na obecním úřadě kontrola České inspekce životního prostředí. ČIŽP neshledala žádné porušení zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny. Protokol je k nahlédnutí v kanceláři OÚ.

V případě obecních stromů je dřevo převážně ponecháno na obecní akce, zpracováno a uloženo na hřišti. Ve dvou případech bylo dřevo prodáno žadatelům o kácení.

STRATEGICKÝ ROZVOJOVÝ PLÁN OBCE

Zastupitelstvo vypracovalo a schválilo dokument shrnující jeho vize rozvoje obce v horizontu 5 let. Dokument na čtrnácti stránkách shrnuje současnou situaci a nastiňuje drobné i zásadní investice plánované v obci (rozpětí se pohybuje od statisíců (úprava současného sběrného dvora) až desetimilionů (obecní kanalizace a ČOV). Dokument je k dispozici na obecním úřadě a internetových stránkách obce.

Dřevo z obecního lesa

Nabízíme k prodeji jednak vytěžené obecní dřevo a jednak dřevo ze samovýroby. Bližší informace Vám podá pan Karel Dufek, odborný lesní hospodář na tel. čísle: 724 327 518 nebo starostka obce.

ZELEŇ

Možná jste si při jarních procházkách všimli, jak se postupně proměňuje stráž lemující levou stranu fotbalového hřiště. Na začátku roku došlo k odstranění pařezů a hrubé úpravě svahu bagrem, byla následně půda postupně zbavována zbytků kořenů a kamenů a povrch byl urovnán. Poté byla vysazena alej javorů a byl založen živý plot z habrů.

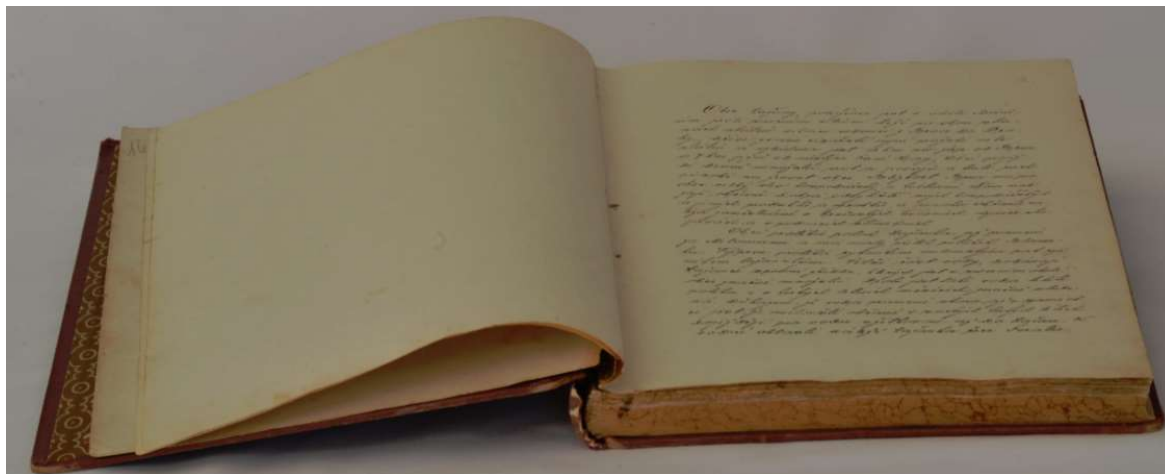
V suchých dnech jsou pečlivě zavlažovány a zároveň byla okolní plocha oseta travou.

V revitalizaci zeleně plánujeme pokračovat. Postupně chystáme zbavit oblast Zmol náletových dřevin a také obnovit třešňový sad v severní části.

Uvažujeme o ekologické metodě odstraňování náletů spásáním (kozy, ovce), která je běžně využívána v Chráněných krajinných oblastech a která je zároveň levná.

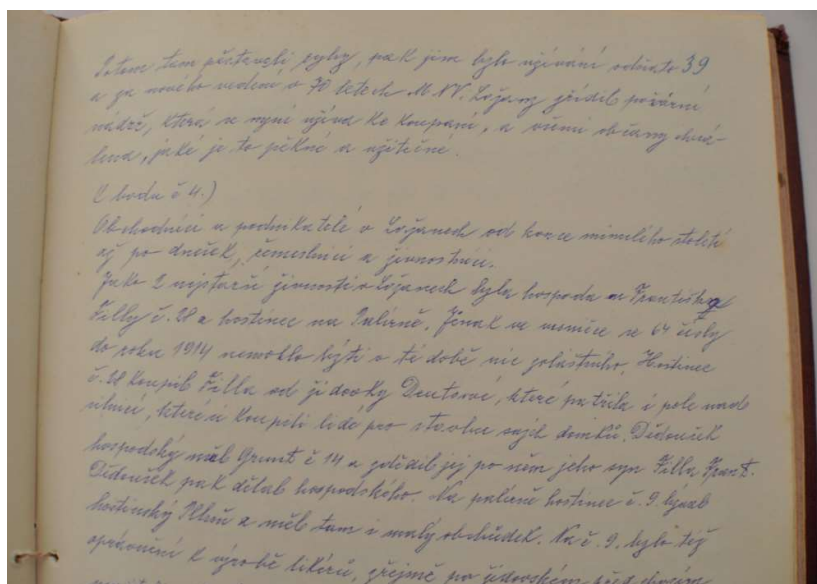

Pamětní kniha obce Lažany

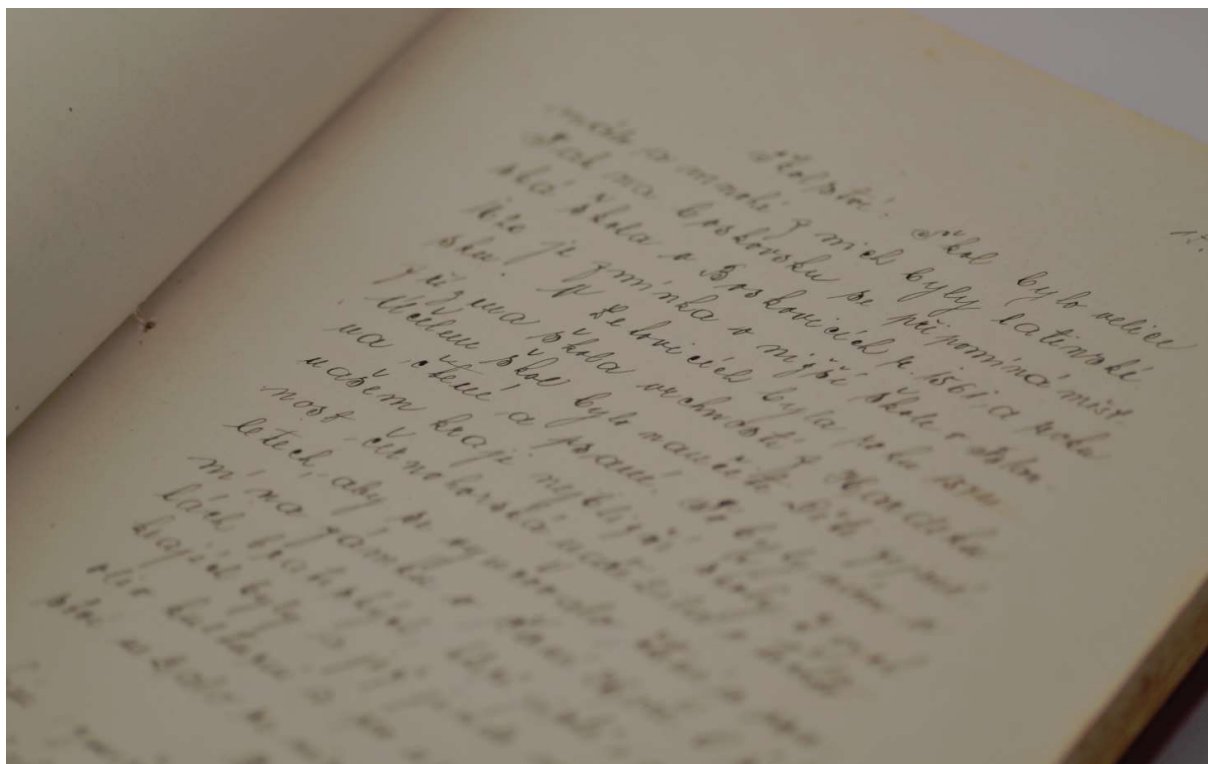
Historie naší obce je zaznamenána rukopisem dvou kronikářů v pamětní knize, kterou bychom zde rádi alespoň ve stručnosti představili.

Celkem na 36 stránkách shrnul František Fišer v letech 1935-1938 své poznatky o obci. Uvádí zde první zmínky v historických pramenech, popisuje školství, zmiňuje války a jejich vliv na cenu nemovitostí. Popisuje vzhled obce a okolních lesů. Jeho zápis končí informací o nárůstu cen obilí v roce 1812 o 40%.

Dalších 16 stránek zaznamenal ze svých pamětí v roce 1984 ve svých 76 letech Josef Šandera. Který popisuje dějiny obce v 11 tematických bodech. Zmiňuje starosty a zastupitele, rozvoj obce, boření dřevěných a stavby betonových mostů. Vznik a zánik lažanských cihlen po roce 1945.

Celou kroniku chystáme digitalizovat a zpřístupnit občanům jak v originálním rukopisném, tak i ve strojovém písmu.

První zmínka o Lažanech činí se roku 1353, kdy Brněnský měšťan Mikuláš Adam prodal 7 lánů nějakému Jiřímu.

Ježek, či Jan z Lomnice, který žil od roku 1333-1363, majitel panství černoohorského sňatkem s Annou z Lomnice, sestrou Vznaty z Lomnice, vyženil hojně statků, podle kterých si i psával mimo jiné i osadu Lažany u Černé Hory, podle které se od roku 1358 píše.

Podle vsi psala se roku 1373 také Marekéta z Lažan, která upsala na tamnější Lažanský dvůr svému choti Zdeňkovi z Lažan 32hř. Rok potom t.j.r.13744 prodal Zdeňk z Lažan 2 lány, šenk – blízko pražské silnice a mlýn, který snad stával na zahradě v nynějším čís.4. Tento mlýn snad zanikl podle vyprávění obyvatelů z toho domu někdy na počátku 19. Století. Tyto dva lány koupil Petr z Kuřima.

Značná část Lažan náležela tehdy Oldřichu I. z Boskovic, který žil až do roku 1376. Panství po něm dědil Oldřich II. Z Boskovic, který roku 1376 skupil v Lažanech další podíly.

Roku 1376 odstoupili bratři Staněk a Stanoš z Lažan své podíly Markétě z Bitýšky a roku 1418 Jan Talda z Lažan vydal svou dceru Voršilu jako spoluvlastnici.

Za něho byly Lažany r.1406 přepadeny purkrabím Jana z Lomnice, který zde pobral mnoho dobytka, odvedl do Deblína, lid rozehnal a tehdejšího rychtáře zajal. Rychtář musel býti vykoupen. Za to vyrubal z klády člověka, který byl postaven jako rukojmí. Za to byl Jan Z Lomnice pohnán manželkou Taldovou před zemský soud (Bradl:Průhony)

Klub seniorů

V prvním pololetí jsme stihli pouze dvě přednášky - lednovou s Jarkem Jankem, velitelem Jednotky sboru dobrovolných hasičů Lažany a únorovu s Jarkem Raichlem a jeho cestách po USA.

Bohužel, březnové setkání s oslavou MDŽ a plánovaným posezením s písničkou se již neuskutečnilo a bylo narychlo zrušeno. Naše dámy o přání k mezinárodnímu dni žen ale nepřišly. Starostka s místostarostou jim doručili květiny a přáníčka od dětí z MŠ Újezd u Černé Hory až domů. Zároveň také rozvezli téměř 60 ks chlebičeků.

V případě příznivé situace, bude Klub seniorů pokračovat na podzim. Těšit se můžete např. na přednášku od Policie ČR.

Kino Lažany

Obec Lažany je od května 2020 registrovaným provozovatelem kina. První promítání je naplánováno na konec školního roku. Vybrali jsme dětem animovanou pohádku „*Sněžný kluk*“.

Promítání bude 27.6.2020 po západu slunce na fotbalovém hřišti. Vstupné je zdarma.

Doporučujeme nějakou podložku na sezení (karimatku) a teplé oblečení, případně deku.

Toto první promítání poslouží hlavně na ověření techniky, umístění plátna, kapacity hlediště a ověření zájmu o venkovní promítání. Počítáme do budoucna s promítáním i pro ostatní věkové skupiny. Databáze filmů u distributorů je ohromná.

Zatímco se děti budou dívat, rodiče budou mít k dispozici bar na kabinách.

Voda

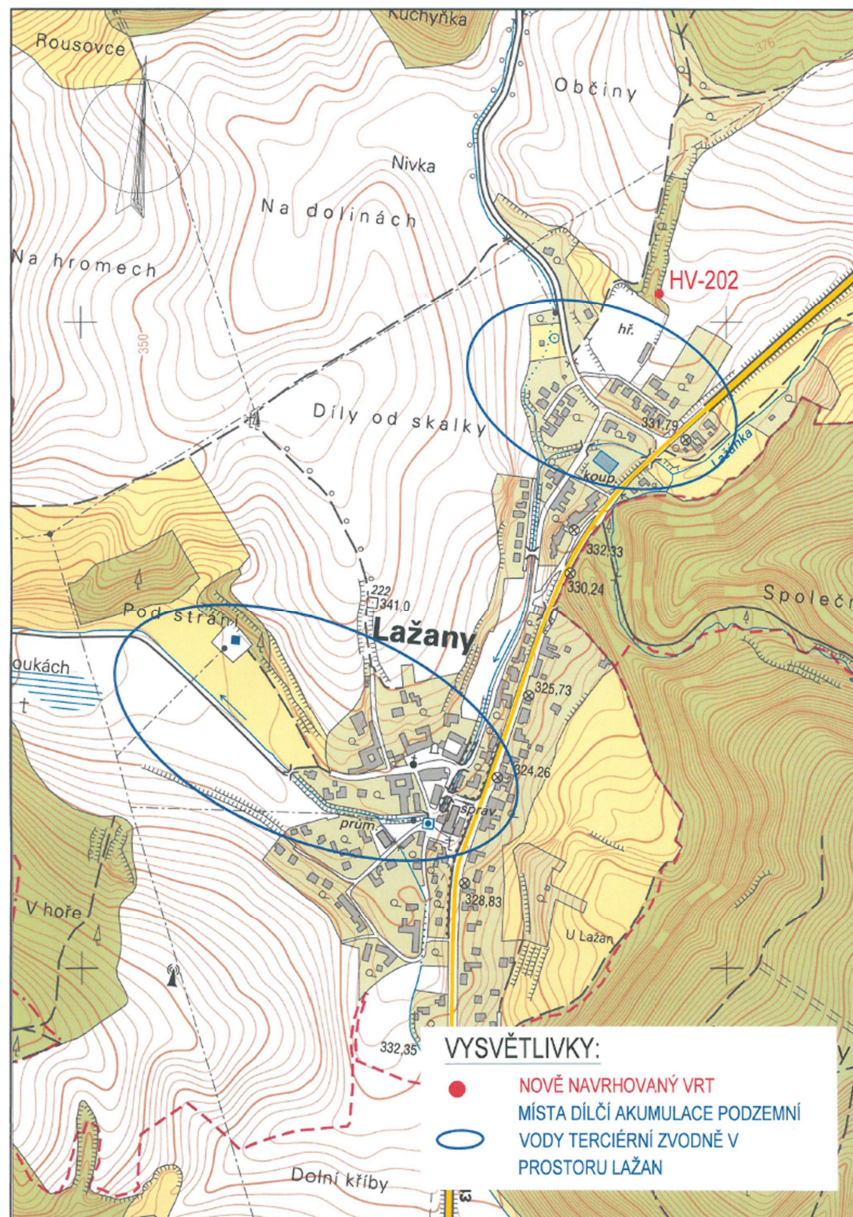
HYDROGEOLOGICKÝ PRŮZKUM NAD HŘIŠTĚM V LAŽANECH

(zdroj.: VAS Boskovice)

Na území obce Lažany je od 60. let minulého století provozován významný vodní zdroj skupinového vodovodu Blansko. V současnosti je podzemní voda tohoto vodního zdroje jímána prostřednictvím 5-ti vrtaných studní (vrtů). 3 vrty označené HV-101, HV-102 a HV-104 se nachází u severního okraje obce a 2 vrty označené HV-3 a HV-103 se nachází u toku Lažánka na západním okraji obce.

Od roku 2018 na vodním zdroji Lažany provádí VAS Boskovice práce řízené hydrogeologickou firmou FINGEO, s.r.o. (zastoupená zejména RNDr. Svatoplukem

Šedou) směřující k optimalizaci využívání tohoto vodního zdroje. V I. etapě byly provedeny pasportizace a regenerace všech vrtů a odstraněn havarijní stav vrtu HV-103 jeho kompletní rekonstrukcí. Ve II. etapě byla provedena dlouhodobá poloprovozní čerpací zkouška ze všech vrtů a geofyzikální průzkum nad fotbalovým hřištěm pro případný doplňkový hydrogeologický průzkum.

Čerpací zkouškou bylo zjištěno:

- Vydatnost vodního zdroje Lažany od dob jeho vybudování nepoklesla a stále je zde možno jímát podzemní vodu v množství 50 l/s
- Voda jímáná prostřednictvím vrtů na severu obce je lepší kvality a její odběr má méně významný vliv na vodní ekosystém obce
- Limitní odběr z vrtů na západním okraji obce negativně ovlivnil některé domovní studny v obci a navíc voda jímáná v těchto objektech vlivem delšího zdržení v horninovém prostředí vykazuje vyšší obsah minerálních látek

Na základě výsledků II. etapy prací je připravován doplňkový hydrogeologický průzkum v lokalitě nad fotbalovým hřištěm. Jedná se o vyhloubení a testování průzkumného vrtu HV-202 na pozemku parc. č. 489/1 nebo 463/11 v k. ú. Lažany. Na severovýchodním a jihozápadním okraji obce (přesné umístění bude dohodnuto na místě se zástupci obce) budou vybudovány úzkoprofilové cca 20 m hluboké monitorovací vrty LM-1 a LM-2. V případě pozitivního výsledku na průzkumném vrtu HV-202 bude tento aktivován na jímací objekt vybudováním šachty nad vrtem a napojením na vodovodní systém. O realizovaný odběr z vrtu HV-202 bude sníženo odebírané množství z vrtů HV-3 a HV-103 situovaných na jihozápadním okraji obce.

Po vybudování vrtu HV-202 bude firmou FINGEO s.r.o. zpracován návrh revize rozsahu a režimu ochranných pásem vodního zdroje Lažany (OP I. stupně u vrtu HV-202 předpokládáme max. 10 x 10 m) a Řád jímací oblasti, který mj. stanoví limity odběrů z jednotlivých vrtů i celého jímacího území a zejména minimální hladiny podzemní vody v monitorovacích vrtech, při jejichž dosažení bude redukováno odebírané množství podzemní vody v příslušné oblasti.

Po provedení výše uvedených prací lze očekávat:

- zlepšení kvality směsné vody jímáné z vodního zdroje Lažany (zásobuje i obec Lažany);
- efektivnější a současně trvale udržitelné využívání vodního zdroje s minimalizovanými dopady na obec Lažany;
- zlepšení vodního ekosystému obce;
- snížení ohrožení domovních studní vodárenskými odběry;
- snížení omezení činností na území obce vyplývajících z ochrany vodního zdroje.

Pozn.: Voda, stav podzemních vod a všeobecné sucho je velké téma. Zastupitelstvo obce Lažany se jím intenzivně zabývá. V době uzávěrky zpravodaje zatím nevydalo k plánu průzkumného vrtu žádné stanovisko.

KVALITA VODY V KAŠNĚ NA NÁVSI

Dne 8.6. 2020 byly provedeny odběry vody v kašně na návsi. Z výsledků rozboru vyplývá, že je v tomto zdroji 3x větší množství Manganu, než povoluje norma. Voda je pitná, ale není vhodná pro kojení, jak je v obci tradováno.

POTOK LAŽÁNKA

Z vlastních zdrojů se nám podařilo alespoň částečně vyčistit koryto potoka v úseku Kopeček – Dědina se souhlasem Lesů ČR – Správou toků. Naštěstí velká voda koryto zpět nezanesla. Ještě bychom rádi realizovali pročištění dlážděné části potoka v Dědině.

Před čištěním

Po čištění

Ostatní informace

Turistické zajímavosti v Lažanech

Na jedné z veřejných schůzí bylo zastupitelstvu připomenuto, že se již v minulosti uvažovalo o místních informačních tabulích, kde by byly zakotveny zajímavosti z Lažan a blízkého okolí.

Zatím uvažujeme o 2 ks tabulí a např. krátký propagační text v turistické mapě OKOLÍ Brna pod záštitou Klubu českých turistů.

V současnosti již pracujeme na podkladech a zároveň s tím plánujeme aktualizovat texty na webových stránkách obce (poslední aktualizace proběhla před více než 10ti lety).

Brigády

Život v obci se pomalu vrací do běžných kolejí. Ožívá společenský život a s ním i spolkové aktivity.

Během měsíce června proběhlo v obci několik brigád.

V rámci Sokolu Lažany, SDH Lažany i dobrovolnická práce ve sportovním areálu a jeho okolí.

Jednou z tradičních brigád je čištění požární nádrže před letní sezónou, která letos probíhala neobvykle - v pracovních dnech vždy odpoledne.

Poděkování

Obec Lažany by i tímto způsobem chtěla poděkovat všem, kteří pomohli na začátku pandemie opatřit svoje spoluobčany ochrannými prostředky.

Děkujeme jmenovitě místním dámám za ušití roušek: *Dominice Divišové, Janě Langerové, Martině Hrnčířové, Martě Pokorné, Mgr. Lucii Vargové a Veronice Sladké*. Rozdali jsme celkově více než 100 ks.

Dále bychom chtěli poděkovat paní Pharm. Dr. *Heleně Kollárové* za zajištění dezinfekce. Velice si vážíme také všech nabídek pomoci, které z řad občanů vzešly.

Změna ceny za pronájem tenisových kurtů a beachvolejbalového hřiště

S platností od 20.5. byla stanovena cena za jednu hrací hodinu (60 min) následovně:

Tennis dvojhra / čtyřhra = 100 Kč

Beachvolejbal = 120 Kč

POPLATKY

Poplatek za odpady: 450,- / osobu (děti do 6 let a senioři nad 80 let jsou od poplatku osvobozeni)

Poplatek za odpady pro rekreační objekty: 450,-Kč / objekt

Poplatek za psa: 100,- Kč / pes

Splatnost všech plateb je do **30.9.2020**

Platby můžete přijít zaplatit v hotovosti v úřední hodiny na obecní úřad, nebo poslat převodem na účet 13322631/0100

Variabilní symbol: 2020 + číslo domu

Konstantní symbol: 1341 (poplatek za psa); 1340 (poplatek za odpad)

**Přejeme všem dětem
krásné prázdniny!**

Velmi si vážíme vašich podnětů a nápadů na zlepšení fungování naší obce.

Lažanský Rozcestník vydává zastupitelstvo obce Lažany.

Obec Lažany		
Email:	obec@obeclazany.eu	
Web:	www.obeclazany.eu	
Starostka:	+420 727 927 618	